Lietas arhīva Nr. C-3506-20/18
ECLI:LV:RLPT:2020:1102.C29350620.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2020. gada 2. novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Agnese Zemmere
ar tiesas sēdes sekretāri L.Sproģi
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS "Sadales tīkls" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 10. jūlijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts AS "Sadales tīkls" (turpmāk – Prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018. gada 4. janvārī Prasītāja darbinieki veica elektroenerģijas uzskaites sistēmas pārbaudi objektā /adrese/ un konstatēja, ka atslēgtā objektā notiek elektroenerģijas lietošana. Tādējādi objektā tika patērēta elektroenerģija, kura tika uzskaitīta un netika apmaksāta.

No pieteikuma izriet, ka elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta Nr. 50060222 rādījums atslēgšanas dienā bija fiksēts 020876, savukārt, pārbaudes dienā – 039654, par ko 2018. gada 4. janvārī tika sastādīts akts, papildus fiksējot fotouzņēmumā.

Prasītājs norāda, ka Atbildētājs, noņemot ievadaizsardzības plombu, ir patvaļīgi atjaunojis objektam elektroenerģijas piegādi. Līdz ar to Atbildētājs, patvaļīgi atjaunojot elektroenerģijas piegādi un lietojot elektroenerģiju bez nodibinātām līgumattiecībām, radīja zaudējumus Prasītājam.

Pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs kā objekta īpašnieks (vai kāda viņam zināma persona) veicis patvaļīgas darbības un lietojis elektroenerģiju bez līguma noslēgšanas un secīgi arī apmaksas. Aktā konstatētais liecina par to, ka elektroenerģijas patvaļīga atjaunošana ir veikta ar konkrētu mērķi –radīt iespēju patērēt elektroenerģiju bez apmaksas, līdz ar ko Atbildētājs pārkāpa Prasītāja tiesības saņemt samaksu par piegādāto elektroenerģiju.

Prasītājs norāda, ka, ievērojot faktiski patērētās elektroenerģijas patēriņu, pārrēķins tika veikts par laika posmu no atslēgšanas dienas 2012. gada 16. jūlija līdz akta sastādīšanas dienai 2018. gada 4. janvārim.

Prasītājs norāda, ka 2018. gada 26. februārī Atbildētājam tika izrakstīts pārrēķina rēķins Nr. 201780239880 2854,37 EUR apmērā, nosakot samaksas termiņu līdz 2018. gada 28. martam. Savukārt 2018. gada 9. maijā Prasītājs brīdināja Atbildētāju par parāda samaksu līdz 2018. gada 10. jūnijam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs parādu neapstrīd, kā arī neapstrīd elektroenerģijas lietošanas faktu parāda rašanās laikā, bet labprātīgi parādu nemaksā, līdz ar ko viņa rīcība vērtējama kā piekrišana parādam.

Prasītājs norāda, ka Atbildētājs ar savu rīcību radīja prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā Prasītājam radušies zaudējumi nesamaksātās summas 2854,37 EUR apmērā.

Sakarā ar to, ka parāds nav apmaksāts rēķinā noteiktajā laikā, Atbildētājam aprēķināti likumiskie nokavējuma 6% no simts gadā no nenomaksātās parāda summas, kas uz prasības iesniegšanas dienu sastāda 185,53 EUR.

[1.2] Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr. 50 68.,109., 115., 130., 132. punktu, Civillikuma 863., 927., 1036., 1038., 1635., 1652., 1770., 1775., 1779., 1811. pantu, Civilprocesa likuma 26. pantu, 33. panta otro daļu, 39. panta pirmās daļas 5. punktu, 40. panta pirmo daļu, 41. panta pirmo daļu, 195., 250.^{25} pantu, Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam parādu 2854,37 EUR, likumiskos nokavējuma 6% gadā 185,53 EUR, samaksāto valsts nodevu 356,24 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 EUR, kopā 3401,41 EUR, kā arī noteikt Prasītājam tiesības saņemt likumiskos nokavējuma 6% gadā no galvenā parāda, par laika prosmu no dienas, kad beigsies tiesas noteiktais sprieduma labprātīgais izpildes termiņš līdz sprieduma pilnai izpildei (izsoles dienai).

[2] Atbildētājs par prasību rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis, lai gan 2020. gada 16. jūlijā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta piekto daļu, Atbildētājam uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi ierakstītā pasta sūtījumā tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts ar paziņojumu par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu līdz 2020. gada 17. augustam (lietas 25. lapa).

[3] Atbildētājs uz tiesas sēdi nebija ieradies, par neierašanās iemesliem nav paziņojis, kā arī nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Par tiesas sēdes laiku un vietu Atbildētājam paziņots Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā.

[3.1] Pastāvot šādiem apstākļiem, atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmajai daļai, tiesa atzina par iespējamu lietu izskatīt bez Atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

[3.2] Tiesas sēdē Prasītāja pārstāvis bija ieradies, prasību uzturēja, lūdza apmierināt, norādot, ka kopš prasības celšanas tiesā, lietas apstākļi nav mainījušies.

Motīvu daļa

[4] Uzklausījusi Prasītāja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumu, izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus un argumentus, izvērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmo daļu puses savas tiesības realizē sacīkstes formā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem

novērojumiem.

[4.1] Lietā nav strīda par to, ka dzīvoklis /adrese/ (turpmāk – Objekts), atrodas Atbildētāja īpašumā. Minēto apliecina prasības pieteikumam pievienotā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatas nodaļas elektroniskā izdruka, no kuras redzams, ka, pamatojoties uz 2012. gada 16. marta pirkuma līgumu, /pers. B/ pieder viena domājamā daļa (lietas 16. lapa).

[4.2] Tiesas sēdē Prasītāja pārstāvis iesniedzis 2012. gada 7. jūnija elektroenerģijas Atslēgšanas uzdevumu Nr. 4410760/3616924/13536170 (lietas 32. lapa).

[4.3] Lietas materiālos iesniegta 2018. gada 4. janvāra akta Nr. 3529778 kopiju (lietas 14. lapa), kurā norādīts, ka Objektam elektroenerģijas piegāde ar NEP atslēgta kāpņu sadalē 2012. gada 16. jūlijā, savukārt skaitītājam Nr. 50060222 izrakstīts rēķins līdz rādījumam 020876. Papildus aktā norādīts, ka rekonstrukcijas laikā skaitītājs Nr. 50060222 ar rādījumu 039654 tika iznests no dzīvokļa uz koplietošanas teritorijā esošo sadalni. Aktā norādīto komercuzskaites mēraparāta Nr. 50060222 atslēgšanas rādījumu apliecina lietas materiālos iesniegtā foto fiksācija (lietas 15. lapa).

Lietas materiālos atrodas, pamatojoties uz aktā konstatētajiem apstākļiem, Prasītāja veiktais neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķins par laika posmu no 2012. gada 16. jūlija līdz 2018. gada 3. janvārim, kā arī 2018. gada 26. februārī Atbildētājam izrakstītais pārrēķina rēķins (lietas 12. lapa).

[4.4] Tiesa norāda, ka no lietas materiālos esošajiem pierādījumiem konstatējams, ka no 2012. gada jūnija objektā /adrese/, notikusi elektroenerģijas lietošana bez tās uzskaites.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 50) 68. punktu, ja sistēmas operatoram vai tirgotājam ar lietotāju nav noslēgts līgums par elektroenerģijas piegādi objektam, līgums zaudējis spēku vai atzīts par spēkā neesošu, par izlietotās elektroenerģijas samaksu laika periodā, kurā līgums nav bijis spēkā, ir atbildīgs šā objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

MK Noteikumu Nr. 50 109. punktā noteikts, ja, pārbaudot lietotāja elektroietaises, sistēmas operators konstatē, ka patvaļīgi ierīkots pievienojums pirmsuzskaites tīklam vai lietotājs elektroenerģiju lieto bez elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta un minēto darbību dēļ ir samazināts elektroenerģijas patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja elektroenerģiju lietot bez maksas, sistēmas operators par konstatēto faktu sastāda aktu un pieprasa lietotājam un lieciniekiem sniegt paskaidrojumus.

MK Noteikumu Nr. 50 115. punktā noteikts, ka saskaņā ar veikto pārrēķinu sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda maksājumu pārrēķinu, maksājamo summu un samaksas termiņu. Lietotājam ir pienākums laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sistēmas operatoru.

Civillikuma 927. pantā noteikts, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.

Saskaņā ar Civillikuma 1036. pantu īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem aprobežojumiem. Savukārt Civillikuma 1038. pantā noteikts, ka īpašnieks var viņam piederošo lietu valdīt, iegūt tās augļus, izlietot to pēc sava ieskata savas mantas pavairošanai un vispār to lietot visādā kārtā, kaut arī no tam rastos zaudējums citai personai.

Dzīvokļa īpašuma likuma 8. pantā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks ir persona, kas ieguvusi dzīvokļa īpašumu un īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā. Minētā likuma 10. panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

Saskaņā ar Civillikuma 1635. pantu katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

[4.5] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka Atbildētājs nav ievērojis normatīvos aktos norādīto, līdz ar ko ir aizskāris Prasītāja tiesības saņemt samaksu par piegādāto elektroenerģiju objektā /adrese/.

Civillikuma 1770. pantā noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Civillikuma 1772. pantā noteikta, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

[4.6] Prasības summas pamatošanai Prasītājas lietas materiālos ir iesniedzis neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķinu (lietas 12. lapa).

Lietas materiālos atrodas Atbildētājam 2018. gada 9. maijā sūtītais brīdinājums par parāda samaksu Nr. 30VD00-42/193 (lietas 10. lapa), kas no Atbildētāja puses atstāts bez ievērības. Kā pierādījumu brīdinājuma nosūtīšanas faktam, Prasītājs iesniedzis 2018. gada 10. maijā vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksta Nr. 85 2020. gada 21. maija izrakstu (lietas 11. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

[4.7] Izvērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus un normatīvajos aktos noteikto, tiesai nav šaubu, ka par elektroenerģijas patēriņu bez uzskaites ir atbildīgs dzīvokļa īpašnieks, konkrētajā gadījumā dzīvokļa /adrese/ īpašnieks /pers. B/. Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka Atbildētājs nav sniedzis tiesā paskaidrojumus, iebildumus par celto prasību, nav apstrīdējis lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesai nav pamata neticēt prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, līdz ar ko Prasītāja prasība par parāda piedziņu par piegādāto elektroenerģiju ir apmierināma pilnā apmērā.

[5] Prasītājs ir aprēķinājis un lūdz piedzīt no Atbildētāja likumiskos procentus 185,53 EUR apmērā par laika periodu no 2018. gada 1. aprīļa līdz 2020. gada 30. aprīlim.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759. panta 1. punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Atbilstoši Civillikuma 1765. panta otrajā daļā noteiktajam, likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība noīgta (..) līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, ir seši procenti no simta gadā.

[5.1] Tā ar lietas materiāliem ir nodibināts Atbildētāja nokavējums, tiesa atzīst, ka prasība daļā par likumisko procentu 185,53 EUR apmērā piedziņu par laika periodu no 2018. gada 1. aprīļa līdz 2020. gada 30. aprīlim ir pamatota un apmierināma.

[6] Prasītājs prasības pieteikumā lūdz atzīt tam tiesības saņemt no Atbildētāja likumiskos 6% gadā no zaudējumu summas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst Prasītāja tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no Atbildētāja likumiskos 6% gadā no parāda summas 2854,37 EUR.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..].

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Prasītājs, ceļot tiesā prasību, samaksājis valsts nodevu 356,24 EUR (lietas 9.lapa).

Ievērojot minēto un apstākli, ka prasība apmierināta pilnā apmērā, no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenama Prasītāja samaksātā valsts nodeva 356,24 EUR apmērā, kā arī Prasītāja samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un tiesas dokumentu nosūtīšanu pusēm 5,37 EUR, tādējādi pavisam kopā no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi 361,61 EUR apmērā.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta prasībām, Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstāk minēto un saskaņā Civilprocesa likuma 1.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Akciju sabiedrībai "Sadales tīkls", reģistrācijas Nr. 40003857687, parādu par patērēto elektroenerģiju objektā /adrese/, 2854,37 EUR apmērā par periodu no 2012. gada 21. jūnija līdz 2018. gada 3. janvārim, likumiskos nokavējuma procentus 185,53 EUR par laika periodu no 2018. gada 1. aprīļa līdz 2020. gada 30. aprīlim, kopā 3039,90 EUR un tiesas izdevumus 361,61 EUR, pavisam kopā 3401,51 EUR (trīs tūkstoši četri simti viens euro un 51 cents).

Samaksa veicama Akciju sabiedrības "Sadales tīkls", reģistrācijas Nr. 40003857687, kontā AS „SEB banka" Nr. LV93UNLA0050010406568.

Noteikt Akciju sabiedrībai "Sadales tīkls", reģistrācijas Nr. 40003857687, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) likumiskos 6% gadā no nesamaksātās pamatparāda summas (2854,37 EUR).

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2020. gada 2. novembra - Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā 2020. gada 2. novembrī.

Tiesnese A. Zemmere